

Gäller försäkringar tecknade i Swedbank Försäkring från och med 2009-01-01.

Försäkrad kan omfattas av både Avtalspension SAF-LO och Livsarbetstidspension/Arbetstidspensionen eller någon av dem. Omfattningen av pensionskyddet framgår av försäkringsbeskedet.

1. Försäkringsavtalet

Försäkring Avtalspension SAF-LO, som omfattar ålderspension och återbetalningsskydd, är baserad på överenskommelser mellan Svenskt Näringsliv och LO (nedan Kollektivavtalsparterna). För denna försäkring gäller Bestämmelser för Avtalspension SAF-LO från 2008-01-01, de gemensamma försäkringsvillkoren samt bestämmelser i övrigt som Kollektivavtalsparterna träffat överenskommelse om samt dessa av Kollektivavtalsparterna godkända försäkringsvillkor. Fora AB har i uppdrag att administrera avtalspension SAF-LO åt Kollektivavtalsparterna.

Försäkringsgivare är Swedbank Försäkring AB, org.nr 516401-8292 (nedan Swedbank Försäkring). Styrelsens säte är Stockholm. Försäkringsavtalet träder ikraft från den dag då Swedbank Försäkring har fått uppgift från Fora AB om att en anställd ska omfattas av avtalspension SAF-LO hos Swedbank Försäkring.

Försäkringstagare till försäkringen är arbetsgivaren. I fråga om rätten till försäkringsförmån och rätten att insätta förmånstagare anses varje försäkrad som försäkringstagare. Försäkrad är den på vars liv försäkringen gäller, d v s den anställde.

I övrigt gäller vad som anges i lagen om försäkringsavtal, lagen om försäkringsrörelse och allmän lag i övrigt.

2. Ålderspension

Utbetalning av ålderspension görs till den försäkrade. Om inte den försäkrade har begärt något annat utbetalas ålderspension livsvarigt månadsvis i efterskott från och med den månad under vilken den försäkrade uppnår pensionsåldern.

Pensionsålder och utbetalningstid framgår av försäkringsbeskedet. Utbetalning av ålderspension pågår längst till och med den månad då den försäkrade avlider.

Den försäkrade kan efter begäran ändra såväl utbetalningstidpunkt som utbetalningslängd. Pensionen kan tidigast betalas ut från 55 års ålder. Utbetalningen kan ske livsvarigt eller under en begränsad tid (temporär pension), lägst fem år och högst 30 år. Om utbetalningarna upphör vid 65 års ålder kan utbetalningstiden vara kortare än fem år. Den försäkrade kan även begära att utbetalningstidpunkten senareläggs.

Sådan begäran ska ha inkommit till Swedbank Försäkring före det att utbetalning påbörjats.

Pensionens storlek är beroende av storleken av tillgodoräknade premier och avkastningen på dessa, utbetalningstidens längd samt om försäkringen gäller med eller utan återbetalningsskydd.

Garantivärdet är det lägsta värde som ligger till grund för pensionsutbetalningarna.

3. Återbetalningsskydd

Den anställde kan välja återbetalningsskydd för ålderspensionen. Återbetalningsskydd gäller tidigast från och med den månad den försäkrade fyller 25 år. Återbetalningsskydd innebär att pension till förmånstagare utbetalas vid den försäkrades dödsfall.

Vid dödsfall innan utbetalning av ålderspensionen börjat, ligger det högsta av garantivärdet och pensionskapitalet till grund för utbetalningen av återbetalningsskyddet. Utbetalning görs till förmånstagare i fem år.

Vid dödsfall efter det att livsvarigt ålderspension börjat utbetalas till den försäkrade, fortsätter utbetalningarna till förmånstagare och upphör senast 20 år efter det att ålderspension började utbetalas. Pensionen är då lika stor som den ålderspension som skulle ha

fortsatt att utgå om den försäkrade inte hade avlidit. Vid dödsfall efter det att temporär ålderspension börjat utbetalas till den försäkrade, fortsätter utbetalningarna till förmånstagare under så lång tid som återstår av den avtalade tiden för utbetalning av ålderspensionen.

Om återbetalningsskydd väljs senare än vid första möjliga valtillfälle eller mer än 12 månader efter en familjehändelse erfordras hälsoprövning varvid en hälsodeklaration ska lämnas till Fora AB. Med familjehändelse avses när en försäkrad gifter sig, blir registrerad partner, blir sambo eller får barn.

Återbetalningsskyddet omfattar normalt hela det pensionskapital som tjänats in i Avtalspension SAF-LO från och med 1996. För anställd som lider av allvarig sjukdom beviljas dock återbetalningsskydd enbart avseende premier som tjänas in från och med året efter valet av återbetalningsskydd.

Återbetalningsskydd kvarstår även efter det att ålderspension börjat utbetalas, om det inte väljs bort. Om återbetalningsskydd valts bort, och ålderspension börjat utbetalas, kan det inte återinföras.

Om pensionsutbetalning påbörjats är det inte längre möjligt att välja återbetalningsskydd. Återbetalningsskydd kan dock väljas för nyintjänade pensionspremier.

Val av återbetalningsskydd görs hos Fora AB, som också utför eventuell hälsoprövning.

4. Delningstal

Garanterad månatlig pension bestäms som garantivärdet dividerat med ett delningstal. Pensionskapital utöver garantivärdet ligger till grund för beräkning av villkorad återbäring.

Delningstalet är nuvärdet av en utbetalning av en krona per månad, (eller eventuell annan betalningstermin som kan ha överenskommit), under den tid utbetalningen skall eller förväntas ske. Nuvärdet bestäms med antagande om sparandets värdetillväxt, dödlighet (om produkten inte innehåller återbetalningsskydd), skatt och avtalade avgifter. Antagandena kan ändras av Swedbank Försäkring

5. Förmånstagare till återbetalningsskydd Generellt förordnande

Förmånstagare till familjeskydd och ålderspensionens återbetalningsskydd är, om inte annat skriftligen anmälts till Fora AB, i första hand den försäkrades make eller sambo och i andra hand den försäkrades arvsberättigade barn (oavsett ålder). Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika proportioner.

Med make jämställs även partner enligt lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap.

Make är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår. Registrerad partner är förmånstagare även när mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att de

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans eller
- tidigare har varit gifta med varandra eller levt samman i registrerat partnerskap eller i vart fall
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

Särskilt förordnande

Den försäkrade kan skriftligen anmäla annat förmånstagarförordnande. Sådant förordnande kan endast omfatta följande personer.

- a) make/registrerad partner eller tidigare make/registrerad partner,
- b) sambo eller tidigare sambo,
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) eller b).

Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika proportioner såvida inget annat anges. Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

Förmånstagare får inte förfoganderätt till försäkringen vid den försäkrades död.

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt, varvid den eller de förmånstagare inträder som skulle fått beloppen om den avstående varit avliden.

Särskilt förordnande gäller så länge försäkringen gäller eller till dess det återkallas eller ändras. Om inget annat anges gäller förordnandet både familjeskydd och ålderspensionens återbetalningsskydd.

6. Åtgärder vid dödsfall

Anmälan om dödsfall och de handlingar som erfordras för utbetalning av återbetalningsskydd skall skickas till Swedbank Försäkring. Anmälan om dödsfall ska även göras till Fora AB på blankett som Fora AB tillhandahåller. Dödsfallsintyg och släktutredning från lokala skattekontoret skall bifogas anmälan. Dessutom skall de handlingar och uppgifter i övrigt som är av betydelse för bedömning av rätten till ersättning lämnas på begäran.

7. Återköp med mera

Försäkringen kan inte pantsättas, belånas, överlåtas eller återköpas och inte heller ändras så att den förlorar sin karaktär av pensionsförsäkring.

8. Sparande i traditionell försäkring med premiegaranti Placeringar

Sparandet i försäkringen placeras i tillgångar i enlighet med vid varje tidpunkt gällande placeringsriktlinjer och placeringsreglemente samt med iakttagande av försäkringsrörelselagen (1982:713).

För varje försäkring beräknas andelar i de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Sparandets fördelning mellan olika tillgångsslag, såsom aktier och ränteplaceringar, styrs av den tid som enligt försäkringsavtalet återstår till utbetalningstidpunkten för pensionen. Tillgodohavandet i försäkringen har således en högre riskprofil då lång tid är kvar till pensionen och en lägre riskprofil då pensionstidpunkten närmar sig.

Under utbetalningstiden placeras sparandet i tillgångar som kan anses lämpliga med hänsyn till bolagets åtagande, den försäkrades ålder samt antaganden om ränta, skatt, kostnader och dödlighet.

Pensionskapital och avkastningsränta

Pensionskapitalet i försäkringen utgörs vid varje tidpunkt av en given andel av de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning inom Avtalspension SAF-LO. Kapitalavkastningen på det förvaltade kapitalet efter avdrag för kapitalförvaltningsavgift mäts i Totalavkastning. All avkastning som uppstår i förvaltningen tillförs över tid kollektivt av försäkringstagare. Avkastningen av tillgångarna fördelas på försäkringen genom en av Swedbank Försäkring vid var tid bestämd avkastningsränta. Avkastningsräntan bestäms som en funktion av totalavkastningen och värdet av förväntade garantiutbetalningar.

Garantivärde

Försäkringens garantivärde vid utbetalning utgörs av summan av inbetalda premier i försäkringen (premiegaranti).

Garantivärdet är det belopp som vid utbetalningstidpunkten minst kommer att ligga till grund för pensionsutbetalningarna oavsett hur värdet av de tillgångar, i vilka pensionskapitalet är placerat, utvecklats fram till utbetalningstidpunkten för pensionen.

9. Tilldelning av återbäringsmedel

Om pensionskapitalet under spartiden är högre än garantivärdet utgör skillnaden villkorad återbäring.

Om pensionskapitalet vid utbetalningstillfället är högre än garantivärdet utgör skillnaden villkorad återbäring. Den villkorade återbäringen är inte garanterad utan är beroende av värdeutvecklingen av de tillgångar vari pensionskapitalet är placerat. Varje årsdag efter det att pensionsutbetalningarna påbörjats,

bestämmer Swedbank Försäkring om pensionsbeloppet för den närmaste 12-månaders perioden ska höjas genom tilldelning av återbäring. Sådan tilldelning görs med utgångspunkt ifrån att återbäringen ska kunna bestå under återstoden av utbetalningstiden. Beroende på hur pensionskapitalets värde utvecklas, kan sådan höjning vid påföljande omräkningstillfälle för nästa 12-månadersperiod helt eller delvis komma att bortfalla. Pensionsbeloppet kan således både öka och minska från år till år, dock kan det ej understiga den garanterade månatliga pensionen som bestäms vid utbetalningens början.

10. Värdebesked

Fora AB utfärdar värdebesked till den anställde med uppgift om pensionskapitalets värde för varje år som premie tillgodoförts den anställde. Den anställdes arbetsgivare har rätt att från Fora AB få del av informationen i den del uppgifterna behövs för att bedöma arbetsgivarens avdragsrätt för pensionskostnader.

11. Avgifter och skatt

11.1 Allmänt om avgifter och skatt

Under försäkringstiden belastas sparandet med avgifter för drift, kapitalförvaltning och skatt. De vid tecknandet av försäkringen gällande avgifterna framgår av bilaga 1 till dessa villkor.

Avgifter och de dödlighetsantaganden som ligger till grund för arvsvinst, gäller tills vidare. Swedbank Försäkring äger rätt att ändra avgifter och dödlighetsantagande. Den försäkrade ska underrättas om sådan ändring. Höjning av avgift får tillämpas tidigast 30 dagar efter att sådan underrättelse skickats.

Swedbank Försäkring tillgodogör sig avgifter och skatt genom avdrag från pensionskapitalet.

Uttag för avgifter görs varje kalendermånad eller vid andra tidpunkter som försäkringens ägare får meddelande om vid årets början eller vid någon annan tidpunkt då någon händelse inträffar som är definitiv för försäkringen. Med definitiv händelse menas dödsfall, utbetalning, återköp, flytt eller annullering.

Uttag för skatt görs under januari månad beskattningsåret eller vid andra tidpunkter som försäkringens ägare får meddelande om vid årets början eller vid någon annan tidpunkt då någon händelse inträffar som är definitiv för försäkringen. Med definitiv händelse menas dödsfall, utbetalning, återköp, flytt eller annullering.

11.2 Avgift för drift och kapitalförvaltning

Avgifterna för drift och kapitalförvaltning får tas ut i form av

- procentuell andel av premien,
- värde/pensionskapitalet,
- periodiskt uttag av fast belopp,
- procentuell andel av utbetalat belopp,
- procentuell andel av försäkringens risksumma.

Swedbank Försäkring äger rätt att vid var tidpunkt bestämma på vilket sätt avgifterna ska tas ut.

11.3 Avgift vid ändring

Vid ändring av försäkringsavtalet har Swedbank Försäkring rätt att ta ut en skälig avgift.

11.4 Avgift vid flytt

Vid flytt av pensionskapital till annan förvaltningsform i Swedbank Försäkring eller annan försäkringsgivare äger Swedbank Försäkring rätt att ta ut en avgift som tas ur pensionskapitalet i samband med flytt. (Även Fora AB har rätt att ta ut en avgift vid flytt, för att täcka sina kostnader, som kan komma att tas ur pensionskapitalet i samband med flytt.)

11.5 Arvsvinst

Försäkringar med så kallad negativ risksumma får arvsvinster. Med negativ risksumma menas att Swedbank Försäkring utbetalningsansvar vid den försäkrades död understiger värdet på pensionskapitalet. Den årliga arvsvinsten är lika med den negativa risksumman multiplicerad med den aktuella dödligheten, vid den tidpunkt då avgifterna tas ut. Dödligheten är lika med de tal som anges i bilaga 1, tabell 1.

Arvsvinsten tillförs försäkringen i form av inbetalningar till försäkringen vid samma tidpunkt som uttag för avgifter görs.

11.6 Avkastningsskatt

Avkastningsskatt beräknas i enlighet med var tid gällande lag. De tillgångar som vid ingången av beskattningsåret förvaltas för försäkringstagarnas räkning, multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret före beskattningsåret, multiplicerat med tillämplig skattesats.

11.7 Redovisning

Swedbank Försäkring redovisar varje år skriftligen gjorda avgifts- och skatteuttag till den försäkrade.

11.8 Kontrolluppgift

Swedbank Försäkring lämnar kontrolluppgift om pensionsförsäkring till Skatteverket enligt vad som följer av 6, 11 och 12 kap. lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

12. Flytt av pensionskapital till annan försäkringsgivare

Den försäkrade har rätt att flytta sitt pensionskapital till någon annan valbar försäkringsgivare som meddelar Avtalspension SAF-LO (individuellt flytträtt). Flytt kan endast avse pensionskapital intjänat från 1996 och endast omfatta pensionskapitalet i försäkringen i sin helhet. Den försäkrade äger rätt att flytta försäkringskapitalet till annan försäkring under förutsättning att detta medges i det tillämpliga kollektivavtalet och under de förutsättningar som anges i inkomstskattelagen.

Flytt kan inte göras efter det att den försäkrade avlidit eller efter det att pensionsutbetalningarna påbörjats.

Flyttanmälan är bindande och måste lämnas till Fora AB minst två månader före genomförandet. Pensionskapitalet flyttas vid närmast efterföljande månadsskifte som inträffar två månader efter det att flyttanmälan mottagits av Fora AB, dock tidigast tolv månader efter närmast föregående flytt.

En begäran om flytt ska göras skriftligen av den försäkrade på särskild blankett som tillhandahålls av Fora AB. Överföring av pensionskapitalet görs till Fora AB, som därefter ombesörjer att pensionskapitalet inbetalas till den andra försäkringsgivaren.

Försäkringsavtalet med Swedbank Försäkring upphör när pensionskapitalet överförs till den mottagande försäkringsgivaren.

13. Vid flytt av pensionskapital till Swedbank Försäkring

Vid flytt av pensionskapital till Swedbank Försäkring fördelas kapitalet mellan garantivärde och villkorad återbäring enligt vad som gäller i gällande regelverk. Garantivärdet vid inflytt omfattar de inbetalda premier som har tillförts pensionskapitalet före flytten dock kan garantivärdet på inflyttat kapital aldrig överstiga det inflyttade kapitalet. Pensionskapital därutöver fördelas som villkorad återbäring.

14. Kollektiv flytträtt av pensionskapitalet

Fora AB har, efter beslut i Pensionsnämnden SAF-LO, rätt att flytta hela pensionskapitalet avseende ålderspension och återbetalningsskydd till annan valbar försäkringsgivare som meddelar avtalspension SAF-LO (kollektiv flytträtt).

15. Ändring av försäkringsvillkor, försäkringsregler och försäkringstekniska antaganden

Swedbank Försäkring förbehåller sig rätten att ändra dessa villkor under försäkringstiden, i den mån detta blir nödvändigt med hänsyn till ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad lagtillämpning.

Swedbank Försäkring har även rätt att ändra dessa villkor, om de allmänna förutsättningarna för villkorens tillämplighet förändras på sådant sätt att villkorsändringen med hänsyn till försäkringens art eller annan särskild omständighet kan anses sakligt befogad eller om ändringen generellt inte kan anses innebära en betydande nackdel för den försäkrade.

En ändring av villkoren träder i kraft en månad efter det att Swedbank Försäkring avsänt information om ändringen samt de nya villkoren till den försäkrade eller den tidigare tidpunkt som följer av lag. En ändring som generellt kan anses vara obetydlig för den

försäkrade får genomföras utan att den försäkrade informeras särskilt.

Begränsning av Swedbank Försäkrings rätt att ändra dessa försäkringsvillkor, försäkringsregler och försäkringstekniska antaganden regleras i administrationsavtalet mellan Fora och Swedbank Försäkring.

16. Prövningsrätt

Pensionsnämnden SAF-LO svarar för tolkningen av Bestämmelser för Avtalspension SAF-LO från 2008-01-01 och är i övrigt rådgivande till försäkringsgivaren. Försäkrad kan begära att fråga som angår honom skall tas upp till behandling i Pensionsnämnden.

Twist om tolkning och tillämpning av bestämmelserna handläggs enligt de regler som finns i de vid varje tidpunkt gällande bestämmelserna i de Gemensamma försäkringsvillkoren för AFA-försäkringarna och Avtalspension SAF-LO. I dessa framgår bland annat att part i en eventuell twist alltid har rätt att hänskjuta ärendet till bindande avgörande i en särskild skiljenämnd. Denna skiljenämnd består av två ledamöter utsedda av Svenskt Näringsliv och två ledamöter utsedda av LO. Ledamöterna utser gemensamt opartisk ordförande.

Villkor för premiefrielseförsäkring finns i Bestämmelserna för Avtalspension SAF-LO från 2008-01-01.

Särskilda villkor för Livsarbetstidspension/Arbetstidspension

§ 1

Livsarbetstidspensionen/Arbetstidspensionen (nedan Arbetstidspension) är baserad på överenskommelser mellan olika förbund inom Svenskt Näringsliv respektive LO och utgör ett tillägg till Avtalspension SAF-LO.

§ 2

Fora AB företräder försäkringsgivaren gentemot arbetsgivaren. Ändring av försäkringsvillkoren kan, efter godkännande av berörda arbetsgivare- och fackförbund, göras av försäkringsgivaren. Sådan ändring gäller för försäkrad från den tidpunkt som beslutas.

§ 3

För Arbetstidspension gäller i tillämpliga delar Bestämmelser för Avtalspension SAF-LO Arbetstidspension kan tjäna in även före 21 års ålder.

Om återbetalningsskydd valts för Avtalspension SAF-LO gäller detta även Arbetstidspensionen och samma förmåns-tagarförordnande gäller som för Avtalspension SAF-LO.

Försäkringen omfattar inte premiefrielseförsäkring.

§ 4

Arbetstidspensionen redovisas separat som en livsvarig pension från 65 års ålder.

§ 5

Arbetstidspensionen redovisas som livsvarig pension men kan om den försäkrade så önskar betalas ut temporärt. Villkoren för temporär utbetalning är desamma som gäller för ålderspensionen i Avtalspension SAF-LO. Försäkrad som önskar ta ut Arbetstidspensionen före den ordinarie pensionsåldern har rätt att få uppgift om pensionens storlek vid olika tänkta pensionstidpunkter och därefter anmäla från vilken tidpunkt pensionen skall uttagas.

§ 6

För Arbetstidspensionen gäller i övrigt ovanstående villkor för Avtalspension SAF-LO med undantag för punkten 1 första stycket och punkten 3 sjunde stycket.

§ 7

Prövningsrätt i Pensionsnämnden föreligger i de delar villkoren hänvisar till Bestämmelser för Avtalspension SAF-LO. Pensionsnämnden svarar för tolkning av de bestämmelserna och är i övrigt rådgivande till försäkringsgivarna. Försäkrad kan begära att fråga som angår honom skall tas upp till behandling i Pensionsnämnden.

Bilaga 1**Avgifter**

Avtalspension SAF-LO.

Avgiftsbestämd ålderspension i Swedbank Försäkring. Traditionell försäkring.

Tillämpas från 2014-07-01.

Avgift för driftkostnader

- Fast avgift om 65 kronor per år.
- Rörlig avgift om 0,20 procent/år (rörlig försäkringsavgift 0,10 procent och kapitalförvaltningsavgift 0,10 procent).

Avgift för flytt

- Flyttavgift om 150 kronor.

Arvsvinst

Den årliga arvsvinsten är lika med den negativa risksumman multiplicerad med dödligheten. Denna är vid olika åldrar och oavsett kön de tal som anges i tabell 1. Vad som förstås med risksumma framgår av villkoren punkt 11.5.

Tabell 1

Ålder	Dödlighet i %
20	0,03
25	0,03
30	0,04
35	0,06
40	0,08
45	0,11
50	0,18
55	0,28
60	0,45
65	0,73
70	1,21
75	1,99
80	3,29
85	5,44
90	9,03